

0.0.1 mahākammavibhaṅga suttaṃ

1. evaṃ me suttaṃ: ekaṃ samayaṃ bhagavā rāja-
gahe viharati veḷuvane kalandakanivāpe. tena kho
pana samayena āyasmā samiddhi araññaṅkaṭṭhikāyaṃ vi-
harati.

2. atha kho potaliputto paribbājako jaṅghāvihāraṃ
anucaṅkamamāno anuvicaramāno yenāyasmā samid-
dhi tenupasaṅkami. upasaṅkamitvā āyasmatā samid-
dhiṇā saddhiṃ sammodi. sammodanīyaṃ kathaṃ sā-
rāṇīyaṃ vītisāretvā ekamantaṃ nisīdi. ekamantaṃ
nisinno kho potaliputto paribbājako āyasmantaṃ sa-
middhiṃ etadavoca: 'sammukhā metaṃ āvuso samid-
dhi, samaṇassa gotamassa suttaṃ, sammukhā paṭig-
gahitaṃ: moghaṃ kāyakammaṃ, moghaṃ vacīkam-
maṃ, manokammameva sacca'nti. atthi ca sā samā-
patti yaṃ samāpattiṃ samāpanno na kiñci vediyatīti.

3. mā evaṃ āvuso potaliputta avaca, mā evaṃ āvuso
potaliputta avaca, mā bhagavantaṃ abbhācikkhi, na
hi sādhu bhagavato abbhakkhānaṃ, na hi bhagavā
evaṃ vadeyya: 'moghaṃ kāyakammaṃ, moghaṃ va-
cīkammaṃ, manokammameva sacca'nti. atthi ca kho
sā āvuso, samāpatti yaṃ samāpattiṃ samāpanno na
kiñci vediyatīti.

4. kiva ciraṃ pabbajitosi āvuso, samiddhīti.

5. na ciraṃ āvuso, tīṇi vassāniti.

6. etthadāni mayam there bhikkhu kim vakkhāma, yatra hi nāmevaṃ navo bhikkhu satthāraṃ parirakkhitabbaṃ maññissati. sañcetanikaṃ āvuso samiddhi, kammaṃ katvā kāyena vācāya manasā, kim so vediyatīti.

7. sañcetanikaṃ āvuso potaliputta, kammaṃ katvā kāyena vācāya manasā, dukkhaṃ so vediyatīti.

8. atha kho potaliputto paribbājako āyasmato samiddhissa bhāsitaṃ neva abhinandi na paṭikkosi. anabhinanditvā appaṭikkositvā uṭṭhāyāsanā pakkāmi.

9. atha kho āyasmā samiddhi acirapakkante potaliputte paribbājake yenāyasmā ānando tenupasaṅkami. upasaṅkamitvā āyasmatā ānandena saddhiṃ sammodi. sammodanīyaṃ kathaṃ sārāṇīyaṃ vītisāretvā ekamantaṃ nisīdi. ekamantaṃ nisinno kho āyasmā samiddhi yāvatako ahosi potaliputtena paribbājakena saddhiṃ kathāsallāpo, taṃ sabbaṃ āyasmato ānandassa ārocesi. evaṃ vutte āyasmā ānando āyasmantaṃ samiddhiṃ etadavoca: 'atthi kho idaṃ āvuso samiddhi, kathāpābhaṭaṃ bhagavantaṃ dassanāya. āyāmāvuso samiddhi. yena bhagavā tenupasaṅkameyyāma, upasaṅkamitvā etamatthaṃ bhagavato āroceyyāma. yathā no bhagavā vyākarissati, tathā naṃ dhāreyyāmāti.

10. evamāvusoti kho āyasmā samiddhi āyasmato ānandassa paccassosi. atha kho āyasmā ca ānando āyasmā

ca samiddhi yena bhagavā tenupasaṅkamimṣu. upa-
saṅkamitvā bhagavantam abhivādetvā ekamantaṃ ni-
sīdimṣu. ekamantaṃ nisinno kho āyasmā ānando yā-
vatako ahosi āyasmato samiddhissa potaliputtana pa-
ribbājakena saddhim kathā sallāpo, taṃ sabbam bha-
gavato ārocesi.

11. evaṃ vutte bhagavā āyasmantaṃ ānandaṃ eta-
davoca: 'dassanampi kho ahaṃ ānanda, potaliputtassa
paribbājakassa nābhijānāmi. kuto panevarūpaṃ ka-
thāsallāpaṃ. iminā ca ānanda, samiddhinā moghapu-
risena potaliputtassa paribbājakassa vibhajja vayāka-
raṇīyo pañho ekamsena vyākato'ti.

12. evaṃ vutte āyasmā udāyī bhagavantam etadavoca:
'sace pana bhante, āyasmatā samiddhinā idaṃ san-
dhāya bhāsitaṃ, yaṃ kiñci vedayitaṃ taṃ dukkhasmi'nti.

13. atha kho¹ bhagavā āyasmantaṃ ānandaṃ āman-
tesi: 'passa kho tvaṃ ānanda, imassa udāyissa mogha-
purisassa ummaggaṃ². aññāsim kho ahaṃ ānanda,
idānevāyaṃ udāyī moghapuriso ummujjamāno ayoniso
ummujjissatī'ti. ādiṃyeva ānanda, potaliputtana pa-
ribbājakena tisso vedanā pucchitā. sacāyaṃ ānanda,
samiddhi moghapuriso potaliputtassa paribbājakassa
evaṃ puṭṭho evaṃ vyākareyya: 'sañcetanikaṃ āvuso

¹evaṃ vutte - syā

²ummaṅgaṃ - majasaṃ

potaliputta, kammaṃ katvā kāyena vācāya manasā sukhavedaniyaṃ, sukhaṃ so vediyati³. sañcetanikaṃ āvuso potaliputta, kammaṃ katvā kāyena vācāya manasā dukkhavedaniyaṃ, dukkhaṃ so vediyati. sañcetanikaṃ āvuso potaliputta, kammaṃ katvā kāyena vācāya manasā adukkhamasukhavedaniyaṃ, adukkhamasukhaṃ so vediyatīti. evaṃ vyākaramāno kho ānanda, samiddhi moghapuriso potaliputtassa paribbājakassa sammā vyākareyya. apicānanda, ke ca aññatitthiyā paribbājakā bālā avyattā, ke ca tathāgatassa mahākammavibhaṅgaṃ jānissanti. sace tumhe ānanda, suṇeyyātha tathāgatassa mahākammavibhaṅgaṃ vibhajantassāti.

14. etassa bhagavā kālo, etassa sugata kālo, yaṃ bhagavā mahākammavibhaṅgaṃ vibhajeyya. bhagavato sutvā bhikkhu dhāressantīti.

15. tena hā'nanda, suṇāhi, sādhu kaṃ manasi karohi, bhāsissāmīti.

16. evaṃ bhanteti kho āyasmā ānando bhagavato pacassosi. bhagavā etadavoca:

17. cattāro me ānanda, puggalā santo saṃvijjamānā lokasmiṃ. katame cattāro: idhānanda, ekacco puggalo idha pāṇātipātī hoti, adinnādāyī hoti, kāmesu micchācārī hoti, musāvādī hoti, pisunāvāco hoti, pharu-

³vedayati - majasaṃ, sīmu

sāvāco hoti, samphappalāpī hoti, abhiijhālū hoti, vyāpannacitto hoti, micchādiṭṭhī hoti, so kāyassa bedā parammaraṇā apāyaṃ duggatiṃ vinipātaṃ nirayaṃ upapajjati.

18. idha pana ānanda, ekacco puggalo idha pāṇātipātī pātī hoti adinnādāyī hoti, kāmesu micchācārī hoti, musāvādī hoti, pisunāvāco hoti, pharusāvāco hoti, samphappalāpī hoti, abhiijhālū hoti, vyāpannacitto hoti, micchādiṭṭhī hoti. so kāyassa bhedā parammaraṇā sugatiṃ saggaṃ lokaṃ upapajjati.

19. idhānanda ekacco puggalo idha pāṇātipātā paṭivirato hoti, adinnādānā paṭivirato hoti, kāmesu micchācārā paṭivirato hoti, musāvādā paṭivirato hoti, pisunā vācā⁴ paṭivirato hoti, pharusā vācā⁵ paṭivirato hoti, samphappalāpā paṭivirato hoti, anabhiijhālū hoti, avyāpannacitto hoti, sammādiṭṭhī hoti, so kāyassa bhedā parammaraṇā sugatiṃ saggaṃ lokaṃ upapajjati.

20. idhapanānanda, ekacco puggalo idha pāṇātipātā paṭivirato hoti, adinnādānā paṭivirato hoti, kāmesu micchācārā paṭivirato hoti, musāvādā paṭivirato hoti, pisunā vācā paṭivirato hoti, pharusā vācā paṭivirato hoti, samphappalāpā paṭivirato hoti, anabhiijhālū hoti, vyāpannacitto hoti, sammādiṭṭhī hoti, so kāyassa bhedā

⁴pisuṇāya vācāya - majasaṃ, sīmu.

⁵pharusāya vācāya - majasaṃ, sīmu.

parammaraṇā apāyaṃ duggatiṃ vinipātaṃ nirayaṃ upapajjati.

21. idhānanda, ekacco samaṇo vā brāhmaṇo vā ātapamanvāya padhānamanvāya anuyogamanvāya appamādamanvāya sammā manasikāramanvāya tathārūpaṃ cetosamādhiṃ phusati. yathā samāhite citte dibbena cakkhunā visuddhena atikkantamānusakena amuṃ puggalaṃ passati: 'idha pāṇātipātiṃ adinnādāyiṃ kāmesu micchācāriṃ musāvādiṃ pisunā vācaṃ pharusāvācaṃ samphappalāpiṃ abhijjhālūṃ vyāpannacittaṃ micchādiṭṭhiṃ. kāyassa bhedaṃ parammaraṇā passati apāyaṃ duggatiṃ vinipātaṃ nirayaṃ uppannaṃ. so evamāha: 'atthi kira bho, pāpakāni kammāni, atthi duccharitassa vipāko, apāhaṃ puggalaṃ addasaṃ idha pāṇātipātiṃ adinnādāyiṃ kāmesu micchācāriṃ musāvādiṃ pisunāvācaṃ pharusāvācaṃ samphappalāpiṃ abhijjhālūṃ vyāpannacittaṃ micchādiṭṭhiṃ kāyassa bhedaṃ parammaraṇā passāmi apāyaṃ duggatiṃ vinipātaṃ nirayaṃ uppannanti. so evamāha: 'yo kira bho pāṇātipātī adinnādāyī kāmesu micchācārī musāvādī pisunāvācī pharusāvācī samphappalāpī anabhijjhālū hoti, vyāpannacitto hoti, micchādiṭṭhi, sabbo so kāyassa bhedaṃ parammaraṇā apāyaṃ duggatiṃ vinipātaṃ nirayaṃ upapajjati. ye evaṃ jānanti, te sammā jānanti, ye aññathā jānanti, micchā tesāṃ ñāṇanti. iti so yadeva tassa sāmāṃ ñātaṃ sāmāṃ diṭṭhaṃ sāmāṃ veditaṃ, tadeva tattha thāmasā parāmassa⁶ abhinivissa vocharati: ida-meva saccaṃ moghamañña'nti.

⁶paramāsā-majasaṃ

22. idha panānanda, ekacco samaṇo vā brāhmaṇo vā ātappamanvāya padhānamanvāya anuyogamanvāya ap-
 pamādamanvāya sammā manasikāramanvāya tathārū-
 paṃ cetosamādhiṃ phusati yathā samāhite citte dib-
 bena cakkhunā visuddhena atikkantamānusakena amuṃ
 puggalaṃ passati. idha pāṇātipātiṃ adinnādāyiṃ kā-
 mesu micchācāriṃ musāvādiṃ pisunā vācaṃ pharu-
 sāvācaṃ samphappalāpiṃ abhijjhālūṃ vyāpannacittaṃ
 micchādiṭṭhiṃ, kāyassa bhedaṃ parammaraṇā passati
 sugatiṃ saggaṃ lokaṃ uppannaṃ. so evamāha: 'nat-
 thi kira bho, pāpakāni kammāni, natthi duccaritassa
 vipāko, apāhaṃ puggalaṃ addasaṃ idha pāṇātipātiṃ
 adinnādāyiṃ kāmesu micchācāriṃ musāvādiṃ pisu-
 nāvācaṃ pharusāvācaṃ samphappalāpiṃ abhijjhālūṃ
 vyāpannacittaṃ micchādiṭṭhiṃ kāyassa bhedaṃ param-
 maraṇā passāmi sugatiṃ saggaṃ lokaṃ uppannanti.
 so evamāha: 'yo kira bho pāṇātipātī adinnādāyī kā-
 mesu micchācārī musāvādī pisunāvācī pharusāvācī sam-
 phappalāpī abhijjhālū hoti, vyāpannacitto hoti, mic-
 chādiṭṭhi, sabbo so kāyassa bhedaṃ parammaraṇā su-
 gatiṃ saggaṃ lokaṃ upapajjati. ye evaṃ jānanti, te
 sammā jānanti, ye aññathā jānanti, micchā tesam ā-
 ñanti. iti so yadeva tassa sāmāṃ ñātaṃ sāmāṃ diṭ-
 ṭhaṃ sāmāṃ viditaṃ, tadeva tattha thāmasā parāmassa
 abhinivissa voharati: idameva saccaṃ moghamāñña'nti.

23. idhānanda, ekacco samaṇo vā brāhmaṇo vā ātap-
 pamanvāya padhānamanvāya anuyogamanvāya appa-
 mādamanvāya sammā manasikāramanvāya tathārūpaṃ
 cetosamādhiṃ phusati. yathā samāhite citte dibbena

cakkkhunā visuddhena atikkantamānusakena amuṃ puggalaṃ passati 'idha pāṇātipātā paṭivirataṃ adinnādānā paṭivirataṃ kāmesu micchācārā paṭivirataṃ musāvādā paṭivirataṃ pisunā vācā paṭivirataṃ pharusā vācā paṭivirataṃ samphappalāpā paṭivirataṃ anabhijjhālum avyāpannacittam sammādiṭṭhiṃ kāyassa bhedā parammaraṇā passati sugatiṃ saggaṃ lokaṃ upapannaṃ. so evamāha: 'atthi kira bho kalyāṇāni kammāni, atthi sucaritassa vipāko. apāhaṃ puggalaṃ addasaṃ idha pāṇātipātā paṭivirataṃ adinnādānā paṭivirataṃ kāmesu micchācārā paṭivirataṃ musāvādā paṭivirataṃ pisunāvācā paṭivirataṃ pharusāvācā paṭivirataṃ samphappalāpā paṭivirataṃ anabhijjhālum avyāpannacittam sammādiṭṭhiṃ kāyassa bhedā parammaraṇā passāmi sugatiṃ saggaṃ lokaṃ upapanna'nti. so evamāha: 'yo kira bho pāṇātipātā paṭivirato adinnādānā paṭivirato kāmesu micchācārā paṭivirato musāvādā paṭivirato pisunāvācā paṭivirato pharusāvācā paṭivirato samphappalāpā paṭivirato anabhijjhālū hoti, avyāpannacitto hoti, sammādiṭṭhi sabbo so kāyassa bhedā parammaraṇā sugatiṃ saggaṃ lokaṃ upapajjati ye evaṃ jānanti, te sammā jānanti, ye aññathā jānanti, micchā tesam ñāṇanti. iti so yadeva tassa sāmaṃ ñātaṃ sāmaṃ diṭṭhaṃ sāmaṃ veditaṃ, tadeva tattha thāmasā parāmassa abhinivissa voharati: 'idameva saccaṃ moghamañña'nti.

24. idha panānanda, ekacco samaṇo vā brāhmaṇo vā ātappamanvāya padhānamanvāya anuyogamanvāya apamādamanvāya sammā manasikāramanvāya tathārū-

paṃ cetosamādhim phusati, yathā samāhite citte dibbena cakkhunā visuddhena atikkantamānusakena amuṃ puggalaṃ passati. idha pāṇātipātā paṭivirataṃ adinnādānā paṭivirataṃ kāmesu micchācārā paṭivirataṃ musāvādā paṭivirataṃ pisunā vācā paṭivirataṃ pharusā vācā paṭivirataṃ samphappalāpā paṭivirataṃ anabhijjhālūṃ avyāpannacittaṃ sammādiṭṭhiṃ kāyassa bhedaṃ parammaraṇā apāyaṃ duggatiṃ vinipātaṃ nirayaṃ upapannaṃ. so evamāha: 'natthi kira bho kalyāṇāni kammāni, natthi sucaritassa vipāko. apāhaṃ puggalaṃ addasaṃ idha pāṇātipātā paṭivirataṃ adinnādānā paṭivirataṃ kāmesu micchācārā paṭivirataṃ musāvādā paṭivirataṃ pisunā vācā paṭivirataṃ pharusāvācā paṭivirataṃ samphappalāpā paṭivirataṃ anabhijjhālūṃ avyāpannacittaṃ sammādiṭṭhiṃ, kāyassa bhedaṃ parammaraṇā passāmi apāyaṃ duggatiṃ vinipātaṃ nirayaṃ upapanna'nti. so evamāha: 'yo kira bho pāṇātipātā paṭivirato adinnādānā paṭivirato kāmesu micchācārā paṭivirato musāvādā paṭivirato pisunāvācā paṭivirato pharusāvācā paṭivirato samphappalāpā paṭivirato anabhijjhālu hoti, avyāpannacitto hoti sammādiṭṭhi. sabbo so kāyassa bhedaṃ parammaraṇā apāyaṃ duggatiṃ vinipātaṃ nirayaṃ upapajjati, ye evaṃ jānanti, te sammā jānanti, ye aññathā jānanti, micchā tesam ñāṇa'nti. iti so yadeva tassa sāmaṃ ñātaṃ sāmaṃ diṭṭhaṃ sāmaṃ viditaṃ, tadeva tattha thāmasā parāmassa abhinivissa voharati: 'idameva saccaṃ moghamañña'nti.

25. tatrānanda, yvāyaṃ samaṇo vā brāhmaṇo vā evamāha: atthi kira bho, pāpakāni kammāni, atthi ducca-

ritassa vipākoti. idamassa anujānāmi. yampi so evamāha: apāhaṃ puggalaṃ addasaṃ idha pāṇātipātīṃ adinnādāyīṃ kāmesu micchācārīṃ musāvādiṃ pisunāvāciṃ pharusāvāciṃ samphappalāpiṃ anabhijjhālūṃ avyāpannacittāṃ sammādiṭṭhiṃ kāyassa bhedā parammaraṇā passāmi apāyaṃ duggatīṃ vinipātāṃ nirayaṃ upapanna'nti. idampissa anujānāmi. yañca kho so evamāha: 'yo kira bho pāṇātipātī adinnādāyī kāmesu micchācārī musāvādī pisunāvācī pharusāvācī samphappalāpī anabhijjhālu hoti, avyāpannacitto hoti, sammādiṭṭhi, sabbo so kāyassa bhedā parammaraṇā apāyaṃ duggatīṃ vinipātāṃ nirayaṃ upapajjati'ti. idamassa nānujānāmi. yampi so evamāha: ye evaṃ jānanti, te sammā jānanti, ye aññathā jānanti, micchā tesāṃ ñāṇanti. idampissa nānujānāmi. yampi so ya deva tassa sāmaṃ ñātaṃ sāmaṃ diṭṭhaṃ sāmaṃ veditaṃ, tadeva tattha thāmasā parāmassa abhinivissa vo harati, 'idameva saccaṃ moghamañña'nti. idampissa nānujānāmi. taṃ kissa hetu: aññathā hi ānanda, ta-thāgatassa mahākammavibhaṅge ñāṇaṃ hoti.

26. tatrānanda, yvāyaṃ samaṇo vā brāhmaṇo vā evamāha: natthi kira bho, pāpakāni kammāni natthi duc-caritassa vipākoti. idamassa nānujānāmi. yampi kho so evamāha: apāhaṃ puggalaṃ addasaṃ idha pāṇātipātīṃ adinnādāyīṃ kāmesu micchācārīṃ musāvādiṃ pisunāvāciṃ pharusāvāciṃ samphappalāpiṃ anabhijjhālūṃ avyāpannacittāṃ sammādiṭṭhiṃ kāyassa bhedā parammaraṇā passāmi sugatīṃ saggaṃ lokaṃ upapanna'nti, idamassa anujānāmi. yañca kho so eva-

māha: 'yo kira bho pāṇātipātī adinnādāyī kāmesu micchācārī musāvādī pisunāvācī pharusāvācī samphappalāpī anabhijjhālu hoti, avyāpannacitto hoti sammādiṭṭhi, sabbo so kāyassa bheda parammaraṇā sugatiṃ saggaṃ lokaṃ upapajjati'ti. idamassa nānujānāmi. yampi so evamāha: ye evaṃ jānanti, te sammā jānanti ye aññathā jānanti, micchā tesam ñānanti. idampissa nānujānāmi. yampi so yadeva tassa sāmaṃ ñātaṃ sāmaṃ diṭṭhaṃ sāmaṃ viditaṃ, tadeva tattha thāmasā parāmassa abhinivissa voharati: 'idameva saccaṃ moghamañña'nti. idampissa nānujānāmi. taṃ kissa hetu: aññathā hi ānanda, tathāgatassa mahākammavibhaṅge ñānaṃ hoti.

27. tatrānanda, yvāyaṃ samaṇo vā brāhmaṇo vā evamāha: atthi kira bho kalyāṇāni kammāni, atthi sucaritassa vipākoti. idamassa anujānāmi. yampi kho so evamāha: apāhaṃ puggalaṃ addasaṃ idha pāṇātipātā paṭivirataṃ adinnādānā paṭivirataṃ kāmesu micchācārā paṭivirataṃ musāvādā paṭivirataṃ pisunā vācā paṭivirataṃ pharusā vācā paṭivirataṃ samphappalāpā paṭivirataṃ anabhijjhālū avyāpannacittaṃ sammādiṭṭhiṃ. kāyassa bheda parammaraṇā passāmi sugatiṃ saggaṃ lokaṃ upapanna'nti. idampissa anujānāmi. yañca kho so evamāha: yo kira bho pāṇātipātā paṭivirato adinnādānā paṭivirato kāmesu micchācārā paṭivirato musāvādā paṭivirato pisunāvācā paṭivirato pharusāvācā paṭivirato anabhijjhālū avyāpannacittaṃ sammādiṭṭhi, sabbo so kāyassa bheda parammaraṇā sugatiṃ saggaṃ lokaṃ upapajjati'ti. idamassa nānujā-

nāmi yampi so evamāha: ye evaṃ jānanti te sammā jānanti, ye aññathā jānanti micchā tesaṃ ñāṇanti. idampissa nānujānāmi. yampi so yadeva tassa sāmaṃ ñātaṃ sāmaṃ diṭṭhaṃ sāmaṃ veditaṃ, tadeva tattha thāmasā parāmassa abhinivissa voharati: idameva saccaṃ moghamañña'nti. idampissa nānujānāmi. taṃ kissa hetu: aññathā hi ānanda, tathāgatassa mahā-kammavibhaṅge ñāṇaṃ hoti.

28. tatrānanda, yvāyaṃ samaṇo vā brāhmaṇo vā evamāha: natthi kira bho kalyāṇāni kammāni, natthi su-caritassa vipākoti. idamassa nānujānāmi. yañca kho so evamāha: apāhaṃ puggalaṃ addasaṃ idha pāṇātipātā paṭivirataṃ adinnādānā paṭivirataṃ kāmesu micchācārā paṭivirataṃ musāvādā paṭivirataṃ pisunā vācā paṭivirataṃ pharusā vācā paṭivirataṃ samphappalāpā paṭivirataṃ anabhijjhālumaṃ avyāpannacittaṃ sammādiṭṭhiṃ. kāyassa bhedaṃ parammaraṇā passāmi apāyaṃ duggatiṃ vinipātaṃ nirayaṃ upapanna'nti. idamassa anujānāmi. yañca kho so evamāha: yo kira bho pāṇātipātā paṭivirato adinnādānā paṭivirato kāmesu micchācārā paṭivirato musāvādā paṭivirato pisunāvācā paṭivirato pharusāvācā paṭivirato anabhijjhālumaṃ avyāpannacittaṃ sammādiṭṭhi, sabbo so kāyassa bhedaṃ parammaraṇā apāyaṃ duggatiṃ vinipātaṃ nirayaṃ upapajjati'ti. idamassa nānujānāmi yañca so kho evamāha: ye evaṃ jānanti, te sammā jānanti, ye aññathā jānanti, micchā tesaṃ ñāṇanti. idampissa nānujānāmi. yampi so yadeva tassa sāmaṃ ñātaṃ sāmaṃ diṭṭhaṃ sāmaṃ veditaṃ, tadeva tattha thāmasā

parāmassa abhinivissa vocharati: idameva saccam moghamañña'nti. idampissa nānujānāmi. tam kissa hetu: aññathā hi ānanda, tathāgatassa mahākammavibhaṅge ñaṇam hoti.

29. tatrānanda, yvāyaṃ puggalo idha pāṇātipātī adinnādāyī kāmesu micchācārī musāvādī pisunāvācī pharusāvācī abhijjhālū vyapannacittam micchādiṭṭhi, kāyassa bheda parammaraṇā apāyaṃ duggatiṃ vinipātam nirayaṃ upapajjati. pubbe vāssa tam kataṃ hoti pāpakammaṃ dukkhavedaniyaṃ. pacchā vāssataṃ kataṃ hoti pāpakammaṃ dukkhavedaniyaṃ. maraṇakāle vāssa hoti micchādiṭṭhi samattā samādinna⁷. tena so kāyassa bheda parammaraṇā apāyaṃ duggatiṃ vinipātam nirayaṃ upapajjati. yañca kho so idha pāṇātipātī hoti adinnādāyī hoti kāmesu micchācārī hoti musāvādī hoti pisunāvācī hoti pharusāvācī hoti abhijjhālū hoti vyapannacittam micchādiṭṭhi hoti tassa diṭṭheva dhamme vipākaṃ paṭisaṃvedeti, upapajje⁸ vā, apare vā pariyāye.

30. tatrānanda, yvāyaṃ puggalo idha pāṇātipātī adinnādāyī kāmesu micchācārī musāvādī pisunāvācī pharusāvācī abhijjhālū vyapannacittam micchādiṭṭhi, kāyassa bheda parammaraṇāsugatiṃ saggam lokam upapajjati. pubbe vāssa tam kataṃ hoti kalyāṇakammaṃ sukhavedaniyaṃ. pacchā vāssa tam kataṃ hoti kalyāṇakammaṃ sukhavedaniyaṃ. maraṇakāle vāssa

⁷samādiṇṇā - pts.

⁸upapajja - majasaṃ, sīmu. upapajjam - pts

hoti sammādiṭṭhi samattā samādinna, tena so kāyassa bheda parammaraṇā sugatiṃ saggaṃ lokaṃ upapajjati. yañca kho so idha paṇātipātī hoti adinnādāyī hoti kāmesu micchācārī hoti musāvādī hoti pisunāvācī hoti pharusāvācī hoti abhiijhālumaṃ hoti vyapannacittaṃ micchādiṭṭhī hoti. tassa diṭṭheva dhamme vipākaṃ paṭisaṃvedeti, upapajje vā, apare vā, pariyaṇe.

31. tatrānanda, yvāyaṃ puggalo idha paṇātipātā paṭivirato adinnādānā paṭivirato kāmesu micchācārā paṭivirato musāvādā paṭivirato pisunāvācā paṭivirato pharusāvācā paṭivirato anabhiijhālumaṃ avyapannacittaṃ sammādiṭṭhi, kāyassa bheda parammaraṇā sugatiṃ saggaṃ lokaṃ upapajjati. pubbe vāssa taṃ kataṃ hoti kalyāṇakammaṃ sukhavedaniyaṃ. pacchā vāssa taṃ kataṃ hoti kalyāṇakammaṃ sukhavedaniyaṃ. maraṇakāle vāssa hoti sammādiṭṭhi samattā samādinna. tena so kāyassa bheda parammaraṇā sugatiṃ saggaṃ lokaṃ upapajjati. yañca kho so idha paṇātipātā paṭivirato hoti adinnādānā paṭivirato hoti kāmesu micchācārā paṭivirato hoti musāvādā paṭivirato hoti pisunāvācā paṭivirato hoti pharusāvācā paṭivirato hoti anabhiijhālumaṃ hoti avyapannacittaṃ sammādiṭṭhī hoti. tassa diṭṭheva dhamme vipākaṃ paṭisaṃvedeti, upapajje vā, apare vā, pariyaṇe.

32. tatrānanda, yvāyaṃ puggalo idha paṇātipātā paṭivirato adinnādānā paṭivirato kāmesu micchācārā paṭivirato musāvādā paṭivirato pisunāvācā paṭivirato pharusāvācā paṭivirato anabhiijhālumaṃ avyapannacittaṃ sam-

mādiṭṭhi, kāyassa bheda parammaraṇā apāyaṃ duggatiṃ vinipātaṃ nirayaṃ upapajjati. pubbe vāssa taṃ kataṃ hoti pāpakammaṃ dukkhavedaniyaṃ. pacchā vāssa taṃ kataṃ hoti pāpakammaṃ dukkhavedaniyaṃ. maraṇakāle vāssa hoti micchādiṭṭhi samattā samādinna. tena so kāyassa bheda parammaraṇā apāyaṃ duggatiṃ vinipātaṃ nirayaṃ upapajjati. yañca kho so idha pāṇātipātā paṭivirato hoti adinnādānā paṭivirato hoti kāmesu micchācārā paṭivirato hoti musāvādā paṭivirato hoti pisunāvācā paṭivirato hoti pharusāvācā paṭivirato hoti anabhijjhālūṃ hoti avyapannacittaṃ sam-mādiṭṭhī hoti, tassa diṭṭheva dhamme vipākaṃ paṭi-saṃvedeti, upapajje vā, apare vā, pariyāye.

33. iti kho ānanda, atthi kammaṃ abhabbaṃ abhabbābhāsaṃ, atthi kammaṃ abhabbaṃ bhabbābhāsaṃ. atthi kammaṃ bhabbañceva bhabbābhāsañca, atthi kammaṃ bhabbaṃ abhabbābhāsanti.

34. idamavoca bhagavā. attamano āyasmā ānando bhagavato bhāsitaṃ abhinandīti.